

314039

ANDHRA PATRIKA DAILY.

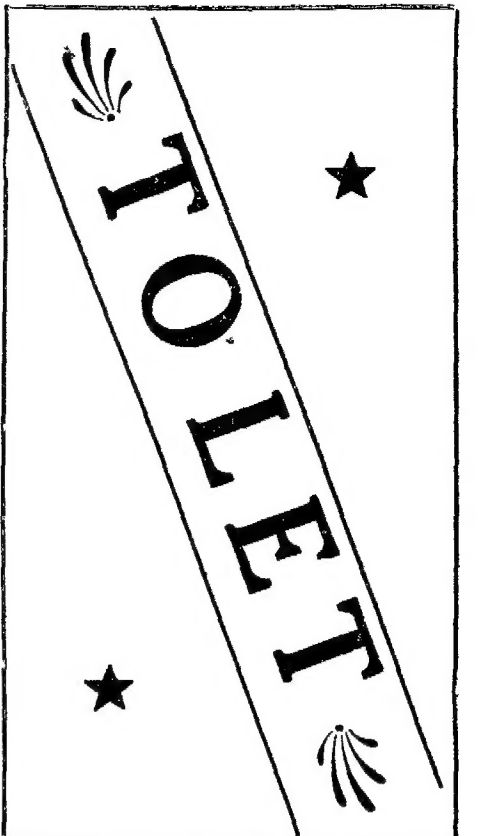
వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ బ డు ను

నంపుటము ౨౪
Vol. 24

చెన్నపట్టణము 1937-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 28-వ తేది గురువారము
(ఈశ్వరనామ సంవత్సరము అశ్వయుజ మాసము బహుళ నవమి)
MADRAS THURSDAY 28th OCTOBER 1937

సంచిక ౧౭౪
No 174

LEPROSY & LEUCODERMA
Whatever extensive and however long standing cured absolutely in four weeks Success guaranteed
Particulars on request
KAMALA WORKS,
(A P) Panchpota Bengal INDIA.

మ హా నా రాయల
మహారాజా వసుదేవ వరదేవరాయ
ఆంధ్రసాయనశాస్త్రము

వెలస్వల్పం - ఫలమధికం
తీర్థింకన శ్రీ గృహం, కుప్పా వద్ద రాలు 5 దినములలో కుదురును. 10 మోతాదులు అధికులు, 1. నెలకు 60 మోతాదులు. 5 తపాలాబట్టలు ప్రత్యేకము. శ్రీ సీతారామయ్యరెడ్డి వైద్యశాల, కాండ్లకోట, పెద్దాపురం. P.O. తూర్పుగోల్కొండ.

రోజుపుష్ప లేహం
మలబద్ధం, ఆశ్మరం, మూలవ్యాధి వగైరాలను చూరించి కాల్షియం కలిగిన తయ్యారీతహాం. డబ్బు రు. 0.10-0.50. పోస్టల్ 0.7-0. (4) పి. సి. ఏ. అండ్ కో, ఆయుర్వేదనూతనం, పెరిశే, కల్లూరుజిల్లా.

శాస్త్రమున నశించును
కొను అశాస్త్రమును నశించునట్లుగా మార్చి గోల్కొండ ప్రభుత్వం ద్వారా చూపుచున్నది. సీసా. రు. 2.0-0. (4) ఈశ్వర ఫార్మాస్, పాలకొట్టి.

బి. రెడ్డి అండ్ కో వారి
ఆతివిచిత్ర కుష్టునివారణి
నెలవది అష్టాదశవర్ష, బొత్తి వ్యవస్థాపక వ్యాపారముండి రక్షించి పునరుద్ధరణ చేయుచున్నది. పర్యవేక్షణము ఎంతకాలమునుండి తీర్చింది ఎట్టి కష్టమిచ్చినా సన్నుత మా సర్వ సుఖిలోగనివారినే ప్రాబల్యముగనుచున్నది. అన్ని వ్యాధులను అమోఘముగా పరిశీలించి నిర్దేశితధర్మము కులం రు. 20-0.0 లకు దొరకును. వలయువారి క్యాటలాగు ఉచితము. బి. రెడ్డి, ప్రాచయిలు. బి. రెడ్డి & కో, గోపాలపురం. (వనం) కొత్తపేట, (తూర్పుగోల్కొండ)

సింకో నాన్
(గనరెయ్యాకు)
ఇంజనీర్లు పిచ్చి చారిత్రా మూలములలో చురుకు మంటివొచ్చును సీసా. రు. 2-0-0
ప్రదర్శన
(రెడ్డి వద్ద)
సీ లక్ష్యతరచు సునుమవ్యాధి లక్ష్యములను అర్థమయింపజేయును.
4 వామలసీసా. రు. 2-0-0 నుండి 10-0-0 వరకు
గంధనగంధం బొత్తివచ్చును.
మద్రాస్ పోస్టల్—
ఆర్. ఆర్. అండ్ కో,
రెవెన్యూ అండ్ డివిజన్,
182 హంటుకోడ్, మద్రాసు.

తామర-తీట-పొక్కులు-పొడ-మున్నగు చర్మరోగములకు
“నూ ర్యో ద యం”
తామరమందును, మీ చర్మముపై రాచినచో యేలాటి మచ్చలు లేకుండనే త్వరలో గుణము నిచ్చును.
అ మృ తాం జ నం లి మి టె డ్,
మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - రంగూన్.

వ క ట న
— (*) —
అధికముగా చార్జి యేమాత్రము చెల్లించకుండా, దిన ప్రీమియము పాలిసీలు గల పాలిసీ హోల్డర్ల యొక్క కొడుకులకు యీ కంపెనీవారు ఒక్కొక్కటి రు. 5/-ల వంతున 16 స్కాలరు పిచ్చులను యిచ్చునట్లు డిక్లారేషన్ చేసియున్నామని సంతోషపూర్వముగా తెలియపరచుచున్నాము.
31-8-36 తేదీతో అంత్యమైన పాలకు వాటాల మీద డిక్లరేషన్ చేసిన డివిడెండు.....12%
స్క్రిములు:—ప్రతివారికి అందుబాటులో నందులాగున ప్రతి అక్సరకు అనుగుణ్యముగా మా ఆక్సుయరీగారిచే తయారుచేయబడిన 14 క్రొత్తపట్టికలు గలవు.
క్లాస్ అండ్ జాయింట్ లైఫ్ అన్యూరన్సు స్క్రిములు మా ప్రత్యేక విశేషము.
డివిడెంట్ మేనేజర్లు కావలెను. రు. 3000/-లకుపైగా సంపాదించు కొనవచ్చును. వంశపారంపర్యముగా రిన్యూయల్ కమిషన్ ఇవ్వబడును.
ఈ క్రి వి వ క ట ను ల కు:—
మేనేజరు డైరెక్టరు,
కురుక్షేత్ర యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

శ త క మం జ రి
(భక్తి నం పు ట ము)
ఆంధ్రగ్రంథమాలలో మొదటిపుస్తకము
ప్రకాశకులు : కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
ఈ పుస్తకంలో వృషాధిపత్యము, వర్షేశ్వరశతకము, దేవకిసందన శతకము, ఒంటిమిట్టరఘువీరశతకము, నారాయణశతకము, కాళహస్తీశ్వర శతకము, దాశరథిశతకము, రంగశాయిశతకము, రామతారకశతకము, రామచంద్రశతకము అనే పదిశతకాలు ఉన్నవి. ఒక్కొక్కతానికి దానిని విమర్శిస్తూ ప్రకాశకులు రాసిన ముద్రాపీఠిక ఉంది. చాలా ప్రాతప్రతులతో సరిచూచి వాటిల్లోనుండి తీసిన పాఠాంతరాలున్నవి ఎక్కింపబడినవి.
డిమియన్జి ౨౧౯ ఫుట్లు, మంచికాగితాలు, మేలుబైండు వెల రు. ౧-౮-౦
అంచెకూలి కొనువారిచే. శతకములు విడిగా దొరకగలవు,
ఆంధ్ర గ్రంథ మాల
6, 7, తంబుపెట్టిపిడి, జార్జిటౌన్, చెన్నపురి.

కాంగ్రెస్ చరిత్ర
ప్రతు లైపోపుచున్నవి. త్వరపడవలెను.
పట్టాభి శీతారామయ్యగారి యింగ్లీషు గ్రంథమునకు తెలుగు అనువాదము ప్రతి 1 కి ధర రు. 2-8-0.
కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే తయారయినవి గాన ఆతాంభగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరులను పంపుకొనుటకు.
వర్తకులకు, ఎక్కువ ప్రతులనుతీసుకొనువారికి ప్రత్యేక సదుపాయములందు.
ఈ ప్రతులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏకైక అంధవివక్షణ దొరుకును.
మేనేజరు:—ఆంధ్ర గ్రంథమాల, 7, తంబుపెట్టి పిడి, మద్రాసు.

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నోటీసు
మద్రాసు, ఏప్రిల్ 24, 1937 నాటి విజ్ఞాపనపట్టికలో 1937 నవంబరు 18 వ తేదీ నాడు రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క డిక్షరీ (మద్రాసు) యేరియాకు లోకల్ బోర్డుకు అయిదుగురు సభ్యులు యొక్క గొను గుగాన జరుగబోవు యొక్క సంవత్సరములో యిందులను పరిశీలించునట్లుగా, నిమగ్నతలను ఆధారము పదిలమై యేరియాలోని వాటాదారులచే పంపుచు గా నామినేషన్లు చేయబడియున్నవి.
చేరు. అర్జును.
1. యస్. ఎ. బేజ్ గారు. బ్యాంకర్, అసాంధవపురం, (వి. పి. టి.)
2. బి. బాబుగారు. గోవిందాస్ నుకు యస్. వి. రైల్వే కంపౌండ్ లో.
3. కే. యస్. పరమేశ్వరగారు. 459 మెంటుపిడి, పార్కువైల్డ్, మద్రాసు.
4. బి. బాబుగారు. టి. థానోయ్యగారు. మేనేజరు, టి. బి. బి. అండ్ కో, (మద్రాసు).
5. పి. వి. వి. వి. రామనాథశాస్త్రిగారు. సి. యస్. వి. “వింకలబిల్డింగ్” గ్రాండ్ కోడు, క్యాట్రెడ్ పోస్ట్ మదరాసు.
6. సి. ఆర్. శ్రీనివాసగారు. బ్యాంకర్, 34 కోల్ మర్చంట్ పిడి, జి. టి. మదరాసు.
7. ఆర్. నూరావుగారు. వి. పి. వి. ఎడిటర్, “సూర్యవర్ణ” మదరాసు.
రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, చాన్సలర్, విశాఖాట్టణంజిల్లా. యం. యం. భార్గవ, కైలాస్, లోకల్ బోర్డు, సదరన్ యేరియా.

చం ద్ర సీసా 1-కి రు. 2-0-0
(శ్రీ) పట్టా తెల్లకుసుమల, ముట్టుకొప్పి, బుక్ బిడ్డను, రివోల్వర్ ౧౦౦ ముదలగు గర్భా శయ్యానులనున్న టిని కుదుర్చుకు కేటానుదిరిం క్షీరముగం ఫార్మాస్, రాజమండ్రి

శ్రీ దుర్గా కళామందిరము.
రెజిస్టర్.
28-10-37 గురువారము మొదలు
కమలా మూవీటోన్ వారి హిందీ టాకీ
మోహ కల్లోలము
MAJNU - 1935
మిస్ ముక్తార్ బిగం, అమీరాబిగం, వగైరా నటించిరి.
1-11-37 తేది సోమవారం మొదలు
గోల్డన్ యాగిల్ మూవీటోన్ వారి హిందీ టాకీ
నవనయోనము

సంజు వైద్యశాల
వేటపాలెం, గుంటూరుజిల్లా:—కంజావ్యాధి విక్రీరి అత్యుత్తమమైనది. అత్యుత్తమ ప్రాణము తీయదు. కాన అసంపక్షము. మా “మోగి భక్తము” పుస్తక సంచికను గ్యారంటీ. నెలకు రు. 3/- లు.

బసవపురాణము
వెల 2-8-0
గ్రంథకర్త:—వెల్లూరికి సోమనాథకవి
పరిష్కర్త:—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు
పంజాబీ కళాజ్ఞులైన వెలసిన శైవ మత ప్రతిపాదకులైన ద్వైతవాద్యము. ఇందు కైక మతోద్ధారకుడగు బసవేశ్వరునియొక్క శిష్యులు శత్రువుకావీరులు వగు శివభక్తులయొక్క చరిత్రములను సరసముగా, పాఠకులకు మనసుకరగి తప్పియుండు పట్టుగను, శబి వర్ణించినారు. గ్రంథమున మృదు మధురములగు బాసవెనున పంపిల బాలువార్షి రచనమున ముద్దులగుచున్నదిగాను. గ్రంథము భిన్న భిన్న మండలములకు చెందిన వెల్లూరి తాళ ప్రత్యేక మత్యకలతో సరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరములు కూడించబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యమున పీఠిక (129 పుటలు) ఇందు గలదు. ఆకాలపు బ్రహ్మసారస్వత చారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగ సంతుపరిష్కరణ చేయబడినది. అధిక వివరములనుండి యత్నంకోసకారకము. మేనేజరు, ఆంధ్ర గ్రంథమాల, నెం. 2, తంబుపెట్టిపిడి, మదరాసు.

జనున కొనిపోయితి మాయు, అప్పుడు ఇంక
పరిగా పనిచేయుట లేదనియు, దైవము మార్చి
గారు వివరించితి. (ఆ. ప్ర. ప్నె. ౫)

ఆంధ్రపత్రిక

1937-వ సం. ఆక్టోబరు 28-వ తేదీ
గురువారము

ఫెడరలు రాజ్యాంగము

ఫెడరలు రాజ్యాంగమును ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నము లోనగుటకు నని బ్రిటిషుప్రభుత్వాధికారు లిటీవల ప్రకటించిరి. అందుచే, భారతీయులచే నిరాకరింపబడిన రాజ్యాంగమును బ్రిటిషు అధికారులు బలవంతముగ ప్రవేశపెట్టుటకు నిరోధించుట కవసర మగు కార్యవిధానమును, కలకత్తా యందు సమావేశమైన భారతజాతీయ కార్యసంఘమువా రిపుడు సూచించిరి. కార్యసంఘమువా రాజీర్థానమున, ఫెడరేషనుకు భారతీయులపాతికాల్పమును తిరిగి దృఢముగ తెలియజేసిరి. దానిని బలవంతముగ ప్రజలపై విధించు లక్ష్యము నెడక, సమస్తసాధనముల నుపయోగించి నిరోధించెద మని హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రీయ స్థానిక కార్యకర్తల సహాయము లను, మంత్రివర్గములను భారతస్వాతంత్ర్యవివాదమున సీరాజ్యాంగమును నిరోధించుట కవసరమగు ప్రయత్నముల నన్నిటిని గావించవలె నని మందలింపిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు, శాసనసభల ద్వారా, ఫెడరేషనుయొక్క తమ ప్రాతికూల్యమును బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారికి తెలియజేయవలె నని సూచించిరి.

ఫెడరేషనును నిరోధించుటకు భారతీయు లవలంబించవలసిన కార్య విధానమునందలి మొదటి మెట్టు. బ్రిటిషు రాజకీయాయకు లిరాజ్యాంగము నతిసమర్థతతో రచించిరి. దాని నుండి తప్పించుకొన విలు లేకుండ, ఎక్కడచక్కడనో, చట్టమున కత్రైర బాస లమర్చబడెను. ఎంతవలదన్నను, ప్రజలు త్రోసివేయుట కవకాశములు లేకుండ బ్రిటిషు అధికారుల చేతులలో అనేక అధికారము లుంచుకొనబడెను. ఫెడరేషనును నిరోధించుమార్గముల నన్నెడించిన భూలభాయి దేశాయి, పటేలుగార్ల మొహరంజిమును పరిశీలించినయెడల, భారతీయుల సాధించవలసిన కార్యభారము వ్యక్తమగును. ఫెడరేషనును నిరోధించుటకు తుదకు రాష్ట్రీయమంత్రివర్గములు రాజీనామా నీయవలెనని వీరు సూచించిరి. అది యను పూర్తిగా కార్యకారీయగునను నమృతము లేదు. కాని ఇంతకంటె కార్య సాధకమును-పద్ధతి మరియొకటి కన్పించదు. భారతీయు లవలంబించు కార్యవిధానము నంతను ముందుగనే నిర్ణయించుకొనుట అవసరము, అను చింతముగూడదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఫెడరేషనును ప్రవేశ పెట్టుట కవలంబించు పద్ధతులనుబట్టి భారతీయులు దానిని నిరోధించుట కవలంబించవలసిన చర్యల నిర్ణయించుకొనవలసియుండదు. అందుచే మహాత్ముని నలహాపై, ప్రస్తుత మానూచనను వదలి నేయుట యుక్తముగ నున్నది.

కార్యసంఘమువారిచే సూచించబడినట్టి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు శాసనసభల ద్వారా ఫెడరేషనుపట్ల తమప్రాతికూల్యము నిపుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుట, మరియొక కారణముచే గూడ అవసరము. ఫెడరేషనునందు భాగస్వాములుగ నుండవలసిన వారందరుగూడ ముందుగ నంగీకరింపబడుట న్యాయము. భాగస్వాములలో నొకవత్సరము రకు

నం స్థానాధీశులను సంగ్రహించుటకు రాజ్యాంగ చట్టమున ఏర్పాటు గలదు. తమ కంగీకారముగూడదు మాత్రమే వారు చేరవచ్చును. అందుచే సాధనములవారిని సంగ్రహించుచుండిరి. సమాధానపరచుచుండిరి. వారి పరతులను సంతృప్తిరచుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. కాని ఫెడరేషనును రెండవభాగముగ బ్రిటిష్ ఇండియా రాష్ట్రీయముల విషయమునుపాత్ర పట్టుట జరుగలేదు. వారి దిండుగురుగూడ జరుగలేదు. రాష్ట్రీయములలో, న్యవహారాల చేనపుడు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము బ్రిటిషు అధికారులచేతనే నిర్వహించబడుకాలమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అంగీకారము ప్రత్యేకముగ పొందుట అవసరమనిభావించి, తామేవ్యవహరించినను, ఇట్లట్లు చేయుటకు విలు లేదు. బ్రిటిషుఇండియా రాష్ట్రీయము లిపుడు న్యవహారాల ననుభవించుచున్నవి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ప్రజాప్రతినిధులచే నిర్వహించబడుచున్నవి. అందుచే, ఇట్లైనను బ్రిటిష్ అధికారులు, ఫెడరేషను విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంగఢించుట ధర్మము, అవసరము. వారలనుచేయనియెడల, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములే శాసనసభల ద్వారా తమ యభిప్రాయములను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసి తమ హక్కుల నిలుపజేయుకొనవలసియున్నది. తామే యేర్పరచిన శాసనసభల ద్వారా ప్రకటితమైన ప్రజాభిప్రాయమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు సులభముగ త్రోసివేయజాలరు. త్రోసివేసినచో, వారెంత నిరంకుశముగ వ్యవహరించుచున్నదియు బయలుపడును. భారత ప్రజల పోరాటము నకు మరింత బలము చేకూరును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము

ఆంధ్రమహాసభయందు దన్నప్రాంతముల ప్రతినిధులచేతను ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడిన ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము, ఆంధ్రుల కీర్తినిపల్లించుచు ప్రతిభావీర్యమునకును ఎంతయు వన్నె చేర్చుచున్నది. రాయలసీమ ఆంధ్రులను, ఇతరజిల్లాల ఆంధ్రులనుగూడ, ఆమహాసభయందు, ముక్తకంఠముతో ఆంధ్రుల విక్రంత ప్రపంచమునకు ప్రకటించిరి. ఇతరవిషయములం దెట్టి భేదములున్నను, ప్రత్యేకరాష్ట్రీవాద యందొకరికొకరు తిసిగ్రుచ్చులేదని స్పష్టపరచిరి. రాయలసీమయందు, ఆంధ్రరాష్ట్ర మక్కరలేదనవా రెవ్వరును లేరని రామచంద్రులుగారు గావించిన ప్రకటన గమనించగలియున్నది. చర్యలలో పాల్గొనిన సుదీర్ఘకాల రామచంద్రులనుగూడ ప్రపంచము లా ప్రకటనను పూర్తిగా బలపరచుచున్నవి. రామకృష్ణరాజుగారు నైనను, స్వరాజ్య పోరాటమున దేశము నిమగ్నమై యున్న ప్రస్తుతసమయమున రాష్ట్రీవాదో శన ననుచింతముగూడనిరేగాని రాష్ట్రీయ అక్కరలేదనలేదు. రామకృష్ణరాజుగారు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయమునకు కృషినిల్పించిస్తూండల ప్రయత్నములలో నొకరు. అందుచే వారి ప్రసంగము నితరుల అపార్థ మొనర్చుకొనుటకు విలు లేదు. రాయలసీమ ప్రతినిధులు, రాష్ట్రీయ రాజ్యమునందు తమకు కొన్ని రక్షణలు గావలెనని గోరిరి. ఏ ని ని బేరసాటి పద్ధతియని, ఎవ్వరును భావింపరాదు. రాయలసీమ ఆంధ్రులపై నిజముగ, కమ విచారకరముగ నున్నది. నిరంతరమములచే వారనుభవించుకొను లాభము. అట్టి కష్టముల ననుభవించుచుప్రజలు పాడిపట్లలతో తులతూగుచున్న డెల్టాప్రాంతములగాంచి తమప్రాంతములకు అట్టి సౌకర్యముల కల్పించుటకు సర్కారుల ఆంధ్రులు ప్రయత్నింపగలదనియు, తమకు వృద్ధయౌవార్యముగ తోడ్పడలేదనియు భావించుట కవకాశముగలదు.

ఉత్తరాంధ్రులు తమయెడల నుపయోగభావముతో నుండిరనిగూడ వారు భావించుట సహజము. దీనితోడ, ఉత్తరాంధ్రులలో కొందర ప్రవర్తన గూడ వ్యగ్రముగ నుండియుండవచ్చును. ఇట్టి విధివరకు సంభవించినందులకు సభ వారు పశ్చాత్తాపమున దెలిపి, సర్కారు ఆంధ్రులకొరకు తమ ఉన్నత సంప్రదాయముల కనుగుణముగ రాయలసీమ సోదరులయెడ మేమి గౌరవభావపురస్కరముగ ప్రవర్తించవలెనని హెచ్చరించిరి. ఇక ముందటి మనస్తాపములకు అవకాశ మేర్పడదని నమ్మెదము. రాయలసీమవారి కవసరమగు ఇతర ప్రత్యేకసౌకర్యములగురించి ఆలోచించి శిఫార్సులను గావించుటకు గాను కోటిరక్షిగారి అధ్యక్షత క్రింద నొక యవసంఘము నియమింపబడెను. ఇందుగల సభ్యులలో అధిక సంఖ్యకులు రాయలసీమవారు. వీరు గావించు శిఫార్సులు, రాయలసీమ యందు సమావేశపరుపబడు ఆంధ్ర మహాసభ ప్రత్యేక సమావేశమున చర్చించబడవలెనని నిర్ణయించబడెను. ఈ యేర్పాటులను, తాము గోరు ప్రత్యేకసౌకర్యములను నిర్ణయించుకొను అధికారము రాయలసీమ వారికి వదలివేయబడెను. ఉత్తరాంధ్రుల సదాభివృద్ధికి శంకించుటకు తావు లేకుండ జేయబడెను. అంతియగాను, రాయలసీమ ఆంధ్రుల యెడల, ఇతర జిల్లాల ఆంధ్రులకుగల సంపూర్ణవిశ్వాసమునకు గూడ ఇది ప్రబలిదగ్గము. ఇట్టి అనుకూలపరిస్థితులతో ప్రారంభించబడిన ఉపసంఘమువారి సూచనలు, ఉద్దయప్రయత్నములవారిని సంతృప్తికరముగ నుండగలవు.

మహాసభ వారిని తీర్మానమున ఆంధ్రులవలెనే భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయాలకు ఆండోళన మొనర్చుచున్న కర్నాటకాధ్యక్షమును అభినందించి, వారి తో కలసి కృషి నల్పనలెనని, తమ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని కోరిరి. భాషావిభక్త రాష్ట్రీయాలను తోడ్పడవలెనని తమిళసోదరులకుగూడ విన్నవించిరి. ఇందువలన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ దోళన సంకలితమై ఆంధ్రరాష్ట్రీయముతో గాని, డెక్కాభావముతోగాని ప్రారంభించబడ లేదని తెలియగలదు. తీర్మానమున సూచించబడినట్టిని, నిజమగు న్యవహారాల మీదేశమున అభివృద్ధి పొందవలెనని, భాషలబట్టి రాష్ట్రీయభావ మొనర్చుట అవసరము. ఆసిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రస్తుతము 15 రాష్ట్రీయాల కవకాశము గలదు. ఇదివరకే 11 రాష్ట్రీయములగున్న కొత్తగా మరినాల్గు రాష్ట్రీయాల నేర్పరచిన చూచును. దేశభాషపట్టి నేర్పరచుచున్నందున భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రీయాలను ప్రభుత్వమువారుగాని, ఇతరులుగాని ఆలసింపవలసిన విషయము గాదు. సమయముగూడ ఇప్పుడు అనుకూలముగ నున్నది. ఉద్దయ ఆంధ్ర ప్రాంతమునకు ఏకమై, దీక్షతో కృషి నల్పనలెడల ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రీయాలను కష్టపాధ్యులుగాదు. ఆంధ్రులీతరులను నుపయోగించుకొని రాష్ట్రీయమును సాధించి భారతదేశమున తోడి రాష్ట్రీయములలో గౌరవప్రదమగుస్థానమును సాధించుకొనెదరని నమ్ముచున్నాము.

గుంటూరు శారదానికేతనము

దీపావళిభిక్షు శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారును, వారిర్యపత్ని శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారును గుంటూరులో శారదానికేతనమును మహిభావిద్యాలయము నేర్పరచి ఆవిధముగా ఆంధ్రదేశమునకు ముఖ్యముగా ఆంధ్రనారి లోకమునకు చేయుచున్న సేవ సర్వజనవిదితము. ఈ శుభదండతుల్యులను సత్కారమున పాల్గొని అనుభవించిన కష్టములను చేసినత్యాగమునుగూర్చి మే మిపుడు కొత్తగా

వ్రాయు సవనరములేదు. వీరు స్వార్థత్యాగముతో తమజీవితమును యీ విద్యాలయ నేవనిమిత్త ముపయోగించుటకు దీక్ష బూనిరి. లక్ష్మీనారాయణ గారు వాసిన విఖ్యాతమును నిరుపమానమునగు మూలపల్లెయినసాంఘికవలసలచదివినచో వారికి గల సాంఘికభిమానము పూర్తిగా విడితము కాగలద. ప్రతివత్సరమున ఆంధ్రదేశమునందంతటనుదీపావళి ఈవిద్యాలయమునిమిత్తం ఆంధ్రమహాశయం లందరును భిక్షుల నొసగుచునేయున్నారు. అటులనే యీ సంవత్సరముగూడ క్షేత్రవందన లేకుండ ధనము నొసంగి ఆంధ్రదేశమునకు మిక్కిలి గొప్పసేవ నొసరించుచున్న యీ శారదానికేతనమును ఆంధ్ర సోదరసోదరిమణులందరును పోషింతురుగాక యని మేము కోరుచున్నాము. ఆంధ్ర సోదరిమణులు లిమహిళా గురుకులముపట్ల ప్రత్యేకాదరమును చూపుట ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. దీనిని గూర్చినప్రకటన మరియొకచోట చూడదగును. ఈ శారదానికేతనము దినదివాళిపట్టి నొందుచు వచ్చుద్రాక్షముగా దేశసేవ నొసరింపగలుగునట్లు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

పాపము చెనా!

మాంగుపాపమునందలై నైయుల పరాభయవార్త సాగ్రతల్లెక్కడియు లగు ప్రతి మానవునకును కడు విచారమును గల్గింపక మానదు. 71 దినము లీరంగమున, చెనా ప్రజలు విదేశీయ శక్తివనాహినుల నెదుర్కొని పోరాడిరి. దేశరక్షణ కొరకు వేలకొలది తమప్రాణముల నత్యంతసంతోషముతో నర్పించిరి. ఎట్టి జాతీయోదయ, యుగయుగాంతములవరకు నవిస్మయముగ సంస్మరించుకొనదగిన వైర్యసాహసవరాక్రమములను చెనాపైకి కలు ప్రదర్శించిరి. కాని, జవాహర్ సోమహారణయంత్రములకు ముగిసోవలసినవైనను, మానవశక్తి, మారణయంత్రముల శక్తి, తాత్కాలికముగ పాతమొనర్చెను. అధికసంఖ్యలముగ లిగియు మొక్కచోవి పరాక్రమము గలిగియు చెనాపైకి కలు, జవాహరయంత్రముల అగ్నివర్షములయెదుట వెనుకకు తగ్గిపోవలసినవైనను, కాని ఆత్మశక్తి ఈ మారణయంత్రములు ఛేదించజాలవు. చెనాజాతి ప్రబుద్ధమై సాగ్రతల్లెక్కమును కాపాడుకొనుటకునిశ్చయించుకొనచో, తుదివిజయము వారికి లభించుట తప్పదు. సంఖ్యలబలమే గాక, ప్రపంచాభిన్నులు గూడ వారియెడలనే ఉన్నది.

దీపావళి భిక్షులు

శ్రీ శారదానికేతనము, గుంటూరు

విశ్లేషి

1. శ్రీ శారదానికేతనము ఆంధ్రదేశమునందు వారికల ఉన్నతవిద్యకై ఏర్పడిన శుభక్షేత్రము జాతీయవిద్యాస్థానము. ఇది 1922 వ సంవత్సరమున నుంటూరునందు స్థాపించబడి ఉదాత్తవర్ణులకు మహిమయు సహాయము చేత దీనిని ప్రవృద్ధిగా నుంచుచున్నది.
2. జాతీయోద్యమముల కనుగుణముగ సంస్కృతి, ఆంధ్ర, హిందీ, ఆంగ్ల భాషలలో విజ్ఞానము సమకూర్చుటయే గాక శాస్త్రజ్ఞానము లభించుటకై భూగోళము, చరిత్ర, గణితము, లలితకళలలో పరిజ్ఞానము, చేతివలముల సామర్థ్యమును, మొదలగు పరిశ్రమలను నేర్పబడుచున్నది. ఈ విద్యాలయమునందు ఓరియంటల్ లోకాలు ఆంగ్ల యూనివర్సిటీ వారిచే నైపుణ్యముగ ఓరియంటల్ కాలేజిగా రిగ్గి మకా జేయబడినది. ఇంజనీరింగు, పరిశ్రమ గర్వమెందుకొరకు వారికల తయార చేయుచున్నది.
3. ఇందు విద్యార్థులు విద్యాలయమునందే పనియించు గురుకుల వాసము చేయుచున్నరు. ముగల జమీందారగు శ్రీ నాయని వెంకటరంగరావు బహదూరువారిచే విద్యముగ నొసంగబడిన రెండు యశముల విశాల విశేషములతో వాగ్దానములు, వీరింట కాలము, ఆకు పత్రములు, గ్రంథాలయములు మున్న భవనముల నిర్మించ బడినవి. మదరాసు రాష్ట్రాధిపతియే గాక యితర మంత్ర ప్రదేశ

బెంగుళూరు ఆల్లరులు

మైసూరు ప్రభుత్వ ప్రకటన

అధికారులచర్యల సమర్థించుకొనట

మరికొన్ని చర్యలు

బెంగుళూరు, ఆక్టోబరు 27: - వారిమీద ఆల్లరు తర్వాత జరిగిన పంపిణీలను గురించి నేడు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు మరియొక ప్రకటనలో నిట్లు తెల్పుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన గంధకాశములో ప్రభుత్వమువారు తీసికొనిన పరిశ్రమగూర్చి కొన్ని తావుల ఆచూకీలను దీనినందున ఈవిధప్రకటన జారీచేయబడినది. ప్రజాప్రతినిధిసభలో దివాన్ గారు చేసిన సభాభావనల జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కాంగ్రెసు పతాకమును ఎగురవేయగూడదని చేసిన ఉత్తర్వు విరక్తములకు హించబడినది. ప్రతినిధిసభలో దివాన్ ఉపన్యాసములలో భావము స్పష్టముగా పట్టెట ప్రశ్నలయందు పతాకమును ఎగురవేయరాదనియు, కాంగ్రెసు పార్టీ ముక్క చూచుట కార్యక్రమములో ప్రయత్నము చేయరాదనియు సెనరవేయబడు ఉత్తర్వులు ఆల్లరుచర్యలయందు వెలుపబడెను. ఆక్టోబరు 21 తేదీ జరిగిన ప్రతినిధిసభలో జరిగిన తరువీ వ్యూహాదు నిమిషముల స్పష్టముగ వెలుపబడెను. ఆల్లరు కార్యనిర్వాహక కర్త ప్రభుత్వము కాంగ్రెసువాళ్లలా వారిపార్టీ కార్యక్రమములలో నిరోధకములనిదన, ప్రయత్నము ప్రయత్నములను సెనరవేయరాదని ఆల్లరులకు లేదనియు, సంస్థాపనపతాకమునకు భంగకరముగా నుంటుందనియు పరిశ్రమ ప్రకటనలలో సెనరవేయగూడదనియు చెప్పియుండెను. 24 ఆక్టోబరు ఆవారంనాడు పరిశ్రమ ప్రకటన పతాకము సెనరవేయ ప్రయత్నము ప్రభుత్వము వారి పద్ధతి క్రింది నున్న ప్రయత్నము కాంగ్రెసుపార్టీ వారి పూర్వకారమునకు విరుద్ధమునై యున్నది. ఈ పరిస్థితులలో వారిమీద ఆల్లరుచర్యలు తెలిపితిమి. యియు నూచించబడినది. పట్టెట వివాదములలో మాట్లాడవలసినది వారిమీద నేడు ప్రభుత్వము వారిచే నాబడిన ప్రభుత్వము వారి పద్ధతి క్రింది నున్న ప్రయత్నము సెనరవేయగూడదని యిచ్చిన ప్రభుత్వ ఉత్తరువుల విరాళించవలెనని గమక పోలీసువారు వారిమీద విడిచింపు ఆపరేషన్లు జరిపించిరి. అయిప్పటికి వారిమీద పట్టెట రావడమే గాక ఉపన్యాసము గూడ గావించినారు. తన సభా యము చేపరచడమే వారిమీద వేరైనది. వారు మాగ్నెటులే వారిమీద ఆల్లరుచర్యలు, వారి మకాముక్కు చర్యయే దిద్దులా జరిగినవారికి పాతకరము.

వివాదాల ఆంధ్రమున వారిమీద ఆల్లరు చేసినది కాంగ్రెసు యందు నొక సూచన వెలుపబడినది. సంస్థాపనలో చేయుచున్న ఉపన్యాసముల ద్వారావలె ననుసరించి పోలీసువారు ఉపన్యాసము సాగింపరాదనియు, ఆల్లరు ఆల్లరులు జరిగిన ఎక్కువ విస్తీర్ణ కారణమునందు భావించినది పట్టెటకు నీ యొప్పిది. ఇదియుమగక వారు మేజిస్ట్రేటుయొక్క ఉత్తరువును వెంటనే అమలుజరుపవలసియున్నది. వారిమీద ఆల్లరుచర్యలయందు, దిద్దులా వారి పోలీసువారి ప్రకటన మెచ్చిదీగియున్నది. వారు జనభావనలతో కలహించునట్లును ప్రత్యేక ప్రయత్నమున ఉత్తరువు నొందిరి. పోలీసు వారిగా నిర్మితమందిరి డెబ్బలు తగులుటయే ఈపంపిణీ బుజువుచేయుచున్నది. (ఆ. ప్ర.)

బెంగుళూరులో 144 సెక్షన్ ఉత్తరవు

ఒకవారము అమలునందును బెంగుళూరు, ఆక్టోబరు 27: - బెంగుళూరునందలి పరివాహకంలో జరిగింక పట్టెట జనభావన దిద్దులు, ఉపన్యాసములను దిద్దు, రి మిడిగాని ఆంతకంటె ఎక్కువనంది యునుదీయు వారిల వచ్చి విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు. 4. విద్యాలయపోషకమునందు, గుర్తుల మనకు సంవత్సరమునకు రు. 10,000-0-0 పైగా ఖర్చుచున్నది. అటుల నీవేతనమున కావలసినది 4000 గల మొత్తమును 5000-0-0 లకు విక్రయించుకొని యున్నాము. 5. జాతీయ స్త్రీ విద్యాభివృద్ధి మహా నియమాలను దీపావళి పండుగ దినములలో విరిగి నిరాశములు ఆయా గ్రామములలో పట్టెటములలోని స్త్రీలకు లా చేసి ఈ మహా ప్రయత్నమునకు చేయూత నొసంగ ప్రార్థించుచున్నాము. రాజా నాయని వెంకటరంగరావు బహదూరు, జమీందారు, కాశీగూడు నాశ్వరరావు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ.

గాని ఒకచోట చేరవలసి దిద్దులు, లాల్లు మున్ను ఆయుధములను స్వాగ్రహమున ఉంచుకొన గూడదనియు నిషేధించు బెంగుళూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరవు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వ ఉల్లంఘించినవారికి ఆల్లరీయ సంఘముగా పరిగణించి, బలమున ప్రయోగించి చెవరగొట్టెదరు. ఈ ఉత్తరువు నేటినుండి ఒక వారము అమలునందును. "జననాటి" పత్రికకు ఆటంకము చేసియున్నామో నెలవకు స్థానిక దినపత్రిక "జననాటి" ప్రేరితుల, పట్టెట, పట్టెటగా ఉంటుంటు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు యం. యల్. శ్రీకంఠయ్యగారికి అమలుతెయింపిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ అనుమతి ఉపసంహరించుకొనిరి. అందుచే ఈ పత్రిక తాత్కాలికముగా నిలిపివేయబడును.

ప్రభుత్వమునకు సలహా

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 27: - మైసూరు సంస్థానమున ప్రస్తుతము ఏర్పడిన రాజకీయస్థితిలకు తమ విచారమును వెల్లడించు అభిప్రాయక సంస్థాన ప్రజల సమావేశ ప్రధాన కార్యదర్శి మైసూరు దివాన్ కు తండ్రి వాగ్దేవరెడ్డి. మరల ఈ సంవత్సరమున కాంగ్రెసు ప్రయత్నములో పంపిణీపరచబడినది వీరు దివాన్ గారికి పాతకంపిరి.

బి. యల్. గుప్తగారికి

నిషేధపు టుత్తరవు

బెంగుళూరు, ఆక్టోబరు 28: - అభిప్రాయక కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు, స్థానిక వారపత్రిక సంపాదకుని అను బి. యల్. గుప్తగారికి ప్రభుత్వమువారు నిషేధపు టుత్తరవు జారీచేసిరి. ఉత్తరవు ఈ క్రిందివిధముగా ఉన్నది: - "బి. యల్. గుప్తగారు మైసూరు సంస్థానమునకు చెందినవారగు. వీరు ప్రస్తుతము సంస్థానమున ఉన్నారు. భారతదేశమున వీరు ఆల్లరీయకార్యములలో పాల్గొందుండిరి. సంపాదకము తెలిసినది. వీరు ప్రస్తుతము సంస్థానమున కాంగ్రెస్ కార్యక్రమాలకు కార్యములందు పాల్గొనుచుండిరనిగూడ తెలిసినది. వీరు ఇదంతా రాజకీయరంగమున చేసిన పనులు ప్రభుత్వమువారు తెలుసుకొనిరి. ఇక ముందు ఆంగ్లేషా మెంటరలెనదని వీరికి హెచ్చరిక గావించు చున్నాము. సంస్థాన ప్రజల తేలుమునకు వీరిని సంస్థానమునండి వెట్టి పంపకత్త దని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. అందుచే 24 గంటలలోగా సంస్థానపరివాహకుల విడిచిపెట్టివలసినది ఉత్తరవు జారీచేయుచున్నది." (ఆ. ప్ర.)

వార్తలు-విశేషములు

- బొంబాయి-తిలక్ పంపిణీపురము వివాదంపా సభ్యుని ఆక్టోబరు 27 వ తేదీ పునర్నరసిందిరి.
- బొంబాయి శ్రీ పరిశ్రమ విచారణ సంఘ ప్రధాన సమావేశము నవంబరు నెల 12 వ తేదీ జరుగును.
- అభిప్రాయక వెల్లెట ప్రధాన బొంబాయి రాష్ట్రీయ సమావేశమున వచ్చే దినంబరులకు మాడవారము జరుప నిశ్చయించిరి.
- పరివాహక తమిళదేశ ఆదరణ మైసూరు తమ తరపున భార్య తరపున పంపిణీ గవర్నరుకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి.
- పట్టెట దీక్షకులకు చెప్ప సాదాజిల్లా బహు విధము ఆక్టోబరు 27 తేదీ ఉపయము కరాచి నుండి బయలుదేరి క్రాయడన్ వెళ్లెను.
- జిన్నాగారి కృషి, ఫలితముగా వీరకు కావన పట్టెట మైసూరు పార్టీవారు ఆరుగురు, అహ్మద్ పార్టీ వారు ముగ్గురు ముగ్గురు లీసా చేసిరి.
- భారత ప్రభుత్వ పట్టెట జనభావన భావ గాను ఆక్టోబరు 17 తేదీ లండన్ నుండి భారత దేశమునకు విడుదలైరి. ఫీజుక్ భావనా గారింటి భారతీయులు వీరికి విద్యుత్తుల సరిపిరి.
- వికటరు మహారాజు స్వర్ణోత్సవములు ఆక్టోబరు 28 తేదీ నుండి ప్రారంభమైనవి. ప్రభుత్వ ద్వారలు వింగుల విర్రులు చేసిరి. కళాశాల, పాఠశాల విద్యార్థులు యొక్కయు రాజభిలు యొక్కయు శేషుక జరిగెను.
- భారత ప్రభుత్వము భాంధీయముల ప్రత్యేకించిన స్థానములన్ని భూమినివలయు, ఉత్పాదముల కని ఇకను పరిపాలన పంపిణీన ఆర పరమితేరియు భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనగావించిరి.
- కన్యామౌలి పరిశోధన సామ్రాజ్యసంఘ ఉపాధ్యక్షుడగు పర్వీన్ హిబ్బతుల్లా ఇండియా ఇంకాంతు చర్యక బహువిధిక సంప్రదించు పం దర్శమున ఇంకాంతు వచ్చి యుండిరి. వీరు ఆక్టోబరు 27 తేదీ సాయంకాలము వివాహములో కలాచి చేసిరి. ఆనాటి రాత్రి రైలుందుండి డిల్లీ ప్రయాణమై వెల్లిరి.

అర్హులగుట కాపాడుకొనుచు భారత
మునుస్సులి బొందవలయుటయే మన కర్తవ్యమని
మలుపురుగుచేసి చేసినకార్యము పాటికొమ్మనవసన
క్రమ దహార్చనావలయును అంధుల మనోహరి
మనకార్యముగా వారివారి శ్రేష్ఠతసార
యీ దీపబారీ పాపకాలకు చేయుచు నొక
నూ కృష్ణతాత్పర్యవందములు బహు
అనుష్ఠానములనుచు నారి పుర్రు మంక
ర్వాదముగా బొందుదురాది. చహార్చి విష్ణు
సార సోదరిని తామువంతు స్వయము
క్రొందిదిగురాహున పంకినకృష్ణతాత్పర్యము
నుదురాగిని జేవాంతకేసరి రామకృష్ణ విజయ
మొందుటకు ప్రతికూలము నూకృష్ణ తాత్పర్య
వందము లన్నియుకొందుము. ఇట్లు కృష్ణ
త్పర్యముగా మీ సహాయమునకు నిరంతరము
నిరీక్షించు బుద్ధుల బోధయ్యులు.
కంది. రామస్వామి: అర్హులగు
మాజేరు
